

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Jméno a příjmení účastníka cesty	Hana Nová
Pracoviště – dle organizační struktury	KFS/OS/OP 1.2. 4.
Pracoviště – zařazení	Oddělení periodik, vedoucí odd.
Důvod cesty	Účast na 16. mezinárodní (evropské) konferenci o knihovnických konsorciích (ICOLC)
Místo – město	Lisabon
Místo – země	Portugalsko
Datum (od-do)	19. 10. – 22. 10. 2014
Podrobný časový harmonogram	18. 10. - 19.50 hod. odlet z Prahy 22.20 hod. přilet do Lisabonu, ubytování 19. 10. - 19.00 hod. oficiální zahájení konference v Museu da Cidade (Městské muzeum) 20. 10. - 22. 10. – účast na konferenci 23. 10. - 14.45 hod. odlet z Lisabonu 19.05 hod. přilet do Prahy
Spolucestující z NK	-----
Finanční zajištění	NK ČR (projekt LR 1308)
Cíle cesty	Účast na 16. mezinárodní (evropské) konferenci knihovnických konsorcií (ICOLC).
Plnění cílů cesty (konkrétně)	Získání přehledu o nejnovějších trendech v rozvoji evropských knihovnických konsorciích a služeb, které poskytují knihovnám.

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

<p>Program a další podrobnější informace</p>	<p>Mezinárodní konference evropských knihovnických konsorcií ICOLC se konala v Národní knihovně v Lisabonu, pořadatelem bylo portugalské konsorcium b-on (http://www.b-on.pt/). Jednání konference se ve dnech 19. – 22. října 2014 zúčastnilo 111 zástupců z evropských a mimoevropských (USA, Kanada, Japonsko, Katar, Jižní Korea, Jihoafrická republika) konsorcií.</p> <p>Na konferenci odeznělo více než 30 příspěvků a pro již tradiční „grillování“ byla pozvány firmy Elsevier a Wiley.</p> <p>Mezi nejdůležitější a velmi přínosné patří příspěvky týkající se zkušeností konsorcií s vyjednáváním cen, jejich porovnáváním mezi jednotlivými konsorciemi nebo zeměmi (Amerika-Evropa) a stanovování výše finanční spoluúčasti členů konsorcií. Obsáhlé a ucelené je doporučení výboru JISC (Joint Information Systems Committee) z Velké Británie, které obsahuje více než 88 doporučení od strategie v komunikaci až po vlastní vyjednávání licenčních smluv a vyhodnocování elektronických informačních zdrojů. Nově musela být řešena situace v Ruském konsorciu NEICON, které má více než 900 členů a je složené z různých typů knihoven. Důvodem změny bylo zavedení jiného způsobu financování konsorcií a to především vlastní rozpočty členů, dále přispívá ministerstvo vzdělávání (kontrakt na přístup do databází WOS a Scopus) a ruská nadace pro podporu výzkumu. Velkým problémem je ovšem snížení kurzu zahraničních měn, během 2 měsíců pokles od 25-30%. S finančními problémy se také potýká francouzské konsorcium COUPERIN, které má 240 členů a sjednává více než 100 licencí v celonárodním rozsahu. Pokles rozpočtu byl od r. 2013 o 9%, proto museli zvolit nový model pro rozpočítávání finanční spoluúčasti pro členy konsorcií, základem by měl být počet vědeckých pracovníků (FTE) instituce. Tradiční potíže mají se sjednáváním ceny s fy Elsevier, ale podařilo se jim ošetřit časopisy, které jsou přístupné v rámci open access. Důležitou činností konsorcií je také vyhodnocování přístupů do elektronických zdrojů. O novém švédském projektu informovala zástupkyně konsorcií BIBSAM, francouzské konsorcium COUPERIN se zaměřuje také na statistiky od vydavatelů, které jsou zatím nekompatibilní se statistikami dle COUNTERu.</p> <p>Velká pozornost byla jako každý rok věnována problematice elektronických knih – ebook. Finské konsorcium FinElib se zaměřilo na podporu dostupnosti ebook ve finštině. V letošním roce byl zahájen pilotní projekt, jehož cílem je zvýšit počet finských elektronických učebnic a dojednat vhodný obchodní model s finskými vydavateli. Pro ebooky se předpokládá možnost vzdáleného přístupu a využití přes mobilní zařízení. S univerzitními vydavatelstvími (Cambridge university Press, De Gruyter) spolupracuje americké konsorcium LYRASIS. Za přístup k ebookům vydávají americké knihovny stále více peněz. Konsorcium také analyzovalo růst cen ebooků v jednotlivých</p>
--	--

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s tímž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

Program a další podrobnější informace	<p>vědních oblastech u různých vydavatelů.</p> <p>Několik příspěvků bylo zaměřeno na open access a uchování a zpřístupnění digitálního obsahu. Projektů a iniciativ je poměrně hodně, je třeba se také věnovat hodnocení kvality open access dokumentů. V humanitních vědách je situace ještě složitější, velkou roli hraje prestiž a konzervativní klima. Za podpory Open Society Foundation by se měl realizovat projekt na podporu open access u ebooků. V digitální podobě jsou zpřístupněny v databázi EEBO staré anglické knihy http://eebo.chadwyck.com/home, databáze vznikla na základě spolupráce 15 univerzit v severní Americe a vzhledem k použité staré angličtině bylo třeba vyřešit přepis textu.</p> <p>Na konferenci zazněla i nová témata - změny ve vědeckém publikování a globální spolupráce ve vědě. Změna způsobu vědecké komunikace způsobená okamžitou dostupností na internetu vyžaduje nové způsoby hodnocení vědeckých výsledků. Roste počet citací v neimpaktovaných časopisech. Byla představena komunikační platforma nové generace – ScienceOpen (http://scienceopen.com), v provozu je od roku 2013, obsahuje více než 1,3 miliónů článků open access, služby jsou volně dostupné, zpoplatněno je publikování. Zahrnuje všechny vědní obory, jsou zde uvedeny profily vědců. Tato platforma nabízí okamžité zveřejnění článku s transparentním recenzním řízením a nástroje pro spolupráci na sociálních sítích. Hlavní výhodou systému je rychlost a transparentnost (veřejné peer review).</p> <p>Jednání se zúčastnila také paní Kristina Hormia-Poutanen, dříve představitelka finského konsorcia FinElib, nyní prezidentka LIBER, která hovořila o iniciativě LIBERu OpenScience http://libereurope.eu/news/liber-statement-on-enabling.</p> <p>Příští rok proběhne evropská konference ICOLC v Norsku.</p>
Přivezené materiály	-----
Datum předložení zprávy	24. 11. 2014
Podpis předkladatele zprávy	Nová
Podpis nadřízeného	Datum: 24. 11. 2014 Podpis: Huňová
Vloženo na Intranet	Datum: 25. 11. 2014 Podpis: Holancová
Přijato v mezinárodním oddělení	Datum: 25. 11. 2014

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.